

Talouden ja toiminnan toteutuminen 2021

Kymen jätelautakunta

24.2.2022

Kymen jätelautakunta

Toimiala Tekniikka- ja ympäristö

Toiminnan kuvaus

Kymen jätelautakunta on alueellinen jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunnan toiminta-alueella on yhdeksän kuntaa; Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyhtää ja Virolahti. Kouvolan kaupunki toimii Kymen jätelautakunnan isäntäkuntana.

Jätelautakunta huolehtii jätelain mukaan kunnalle kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä kuten jätehuoltomääräysten ja jätetaksojen hyväksymisestä, niistä poikkeamisesta sekä mahdollisista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä. Jätelautakunnan toiminta ja päätöksenteko edistää jätelain tarkoitusta: edistää kiertotaloutta, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäisee jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimivan jätehuollon sekä ehkäisee roskaantumista. Jätelautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien ja jäteyhtiön kanssa. Seurannalla varmistetaan, että asuinkiinteistöt, vapaa-ajan kiinteistöt ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti mukana järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä.

Jätehuolto vaikuttaa asukkaiden jokapäiväiseen elämään. Jätehuollon sujuvuus ja asiakaslähtöisyys ja -tyytyväisyys onkin edellytys kiertotalouden ja jätelain tavoitteiden toteutumiseksi.

Toimintaympäristön muutos

Jätelain muutos

Jätehuollon viranomaistehtäviin toimintaympäristömuutoksia on aiheuttanut jätelakiin 19.7.2021 voimaan tullut muutos liittyen kunnan tehtäviin ja vastuisiin jätehuollossa. Muutoksen myötä bio- ja pakkausjätteiden kuljetus siirtyvät kunnan vastuulle 1.7.2023-19.7.2024 välisenä aikana kaikissa kunnissa. Lisäksi yli 10 000 asukkaan taajamiin tulee biojätekeräys jokaiselle asuinkiinteistölle. Tähän on vaihtoehtona kompostointi, jota varten jätehuoltoviranomaisen pitää 1.1.2023 alkaen ylläpitää kompostointirekisteriä, johon kaikkien biojätteensä kompostoitvien tulee ilmoittaa kompostoinnista. Jätteenkuljettajien täytyy raportoida jätteenkuljetusrekisteriin neljä kertaa vuodessa aiemman yhden kerran sijaan. Muutosten myötä täytyy jätehuoltomääräykset, jätehuollon palvelutasomääritys ja jätetaksa päivittää.

Muutoksiin varautuminen ja sen suunnittelu alkoi jo syksyllä 2021 yhdessä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Varautumisessa on merkittävässä asemassa tiedotus kuntiin, asukkaille ja jätteenkuljetusyrityksiin. Tiedottamista aloitettiin jo kesällä 2021. Syksyllä kävimme myös vierailulla Virolahti-Miehikkälässä, Kotkassa ja Lapinjärvellä. Jätehuoltomääräysten päivitystyö sekä taksarakennemuutoksen alustava suunnittelu aloitettiin syksyllä 2021. Jätteenkuljetusyrityksiltä pyydettiin tietoja tyhjennyksistä yhden "ylimääräisen" kerran jo jätelain voimaan tulon jälkeen syksyllä.

Jätehuollon palvelutasoon oli tarkoitus tehdä päivitys vuonna 2021. Kymen jätelautakunta on hyväksynyt jätehuollon palvelutason vuoteen 2020 asti. Jätehuollon palvelutasossa on määritelty kuntalaisille tarjottavien jätehuoltopalvelujen vähimmäistaso koko Kymen jätelautakunnan toimialueella. Palvelutasoa ei vielä vuonna 2021 kuitenkaan päivitetty, koska siihen vaikuttaa mm. Rinki-ekopisteiden tuleva määrä, joka saattaa vähentyä kiinteistökohtaisen pakkausjätekeräyksen lisääntyessä jätelain muutoksen myötä.

Jätehuoltomääräysten muutos

Jätehuoltomääräysten 1.1.2020 siirtymäsäännöksen mukaisesti pakkausjätekeräysvelvoite yli viiden asunnon kiinteistöillä taajamissa astui voimaan 1.7.2021. Aikaisemmin velvoite koski yli 10 asunnon kiinteistöjä. Tästä muutoksesta tiedotettiin ja asiaa seurattiin yhdessä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa.

Jäteyhtiön toiminta-alueella (Kouvola, Iitti, Mäntyharju pakkausjätteiden osalta) muutos sujui erinomaisesti. Noin 90 % yli viiden asunnon kiinteistöistä on liittynyt pakkausjätekeräykseen. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen kuntien tilanne ei ole tiedossa. Tilanne selviää, kun kuljetusyritykset raportoivat viime vuoden tyhjennyksiä. Lapinjärven kunnassa ei ole löytynyt kerääjää pakkausjätteille. Kunta hakikin poikkeusta ko. määräyksen noudattamisesta koko kunnan alueella.

Jätelautakunnan toiminta

Jätelautakunta kokoontui viisi kertaa vuoden 2021 aikana. Jätelautakunnan kokoonpano vaihtui 16.8.2021 uuden valtuustokauden käynnistyttyä. Tuohon saakka puheenjohtajana toimi Matti Lindholm. Uuden jätelautakunnan puheenjohtajana toimii Anne Hasu.

Jätehuoltopäällikkö Leena Rautiainen jäi eläkkeelle 30.4. ja uusi jätehuoltopäällikkö Katja Kangas aloitti virassa 1.5.2021. Muutoin henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia. Jätelautakunta kehitti sisäistä toimintaansa aloittamalla säännölliset tiimipalaverit. Yhteistyötä ja tiedotusta sidosryhmiin, mm. kuntiin ja jätteenkuljetusyrityksiin kehitettiin. Jäteyhtiön kanssa otettiin käytännöksi kuukausittaiset yhteistyöpalaverit muun viikoittaisen yhteydenpidon lisäksi.

Vuonna 2021 viranhaltijapäätöksiä tehtiin 1403 kpl. Päätösten suuri määrä johtuu seuraavista hakemuksista aiheuttaneista seikoista: Jätelautakunta otti talvella 2021 tarkasteluun Lapinjärven kunnan asukkaiden jäteastioiden tyhjennysvälit. Tästä aiheutui jonkin verran tyhjennysvälihakemuksia. Kunnat yhdessä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa perustivat toukokuussa Haminaan, Virolahdelle ja Miehikkälään lukolliset jätteiden yhteiskeräyspisteet saariston asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille. Tämä aiheutti runsaasti liittymishakemuksia näihin yhteiskeräyspisteisiin. Syksyllä kehoitettiin kouvolaalaisia vapaa-ajanasunnon omistajia, joilla on ollut joskus nyt jo lailla kumoutunut lupa toimittaa mökkijätteet vakituisen asunnon jäteastiaan, liittymään jätehuoltoon myös vapaa-ajan asunnon osalta. Lisäksi jäteyhtiö lähetti jätteenkuljetukseen liittymättömille asukkaille kuljetusalueellaan liittymiskehotuskirjeitä.

Syksyllä 2021 aloitettiin käytäntö, ettei enää tehty päätöksiä hakemuksista, joissa haettiin neljän viikon tyhjennysväliä biojätteiden kompostoinnin perusteella. Näistä ei jätehuoltomääräysten perusteella tarvitse tehdä päätöksiä. Tämä vähensi loppuvuoden päätösten määrää noin 85 kpl.

Riskianalyysi

Riskiä toiminnalle aiheutti koronatilanne, joka olisi voinut lisätä sairaspoissaoloja ja sitä kautta vähentää resursseja. Riski ei toteutunut. Myös henkilövaihdokset ja jätelain muutosten arvaamattomuus aiheuttivat riskiä, joka ei kuitenkaan toteutunut. Sen sijaan jätelain muutoksesta aiheutui työmäärän lisääntymistä, joka taas vähensi resursseja muusta työstä, esim. jätehuoltoon liittymättömien seurannasta.

Talous

Kymen jätelautakunnan talouteen arvioitua enemmän menoja aiheuttivat kasvaneet henkilöstökulut jätehuoltopäällikön vaihdoksen myötä. Rautiaisen palkasta 60 % tuli Kymen jätelautakunnan kustannuspaikalta, kun taas Kankaan osuus on 80 %. Palvelujen ostot jäivät arvioitua vähemmälle, joka kompensoi henkilöstökuluja. ICT-kulut ja vuokrat olivat arvioitua suuremmat johtuen kaupungin sisäisten vuokrien nostosta ja jätteenkuljetusrekisterin käyttöoikeusmaksusta, jota ei aikaisemmin jätelautakunnalle tullut.

Kymenlaakson jätteeltä perittiin lisämaksuosuus 12.250,42 euroa, jotta toimintakate saatiin lautakuntasopimuksen mukaisesti nollassi.

Kymen jätelautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutoks et	Muutettu talousarv io	Toteuma	Poik- keam a	Tot-%
Toimintatulot	252	0	252	264	12	104,9
Myyntitulot	252	0	252	264	12	104,9
Toimintamenot	-252	0	-252	-264	-12	104,9
Henkilöstömenot	-184	0	-184	-217	-33	117,8
Palkat ja palkkiot	-154	0	-154	-181	-27	117,9
Henkilösivumenot	-31	0	-31	-36	-5	117,1
Eläkemenot	-25	0	-25	-29	-4	116,4
Muut henkilösivumenot	-5	0	-5	-7	-1	120,4
Palveluiden ostot	-51	0	-51	-29	22	56,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	-1	0	99,0
Avustukset	0	0	0	0	0	
Muut toimintamenot	-15	0	-15	-17	-2	111,7
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,0
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-10		
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-10		
Kokonaiskustannu kset	0	0	0	-10		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisia tavoitteita ei ole määritelty vuodelle 2021.

Henkilöstöressit

	TA 2021	TP 2021
Henkilöstön määrä henkilötyövuosina		
Kymen jätelautakunta	3	3

Lisäksi hallintosihteerin palkka tulee Kymen jätelautakunnan kustannuspaikalta.